

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 587/2020-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovéj a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Peružek, s. r. o., Podzámska 41/A, Hlohovec, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Peter Peružek, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 7 C 82/2014 z 19. januára 2017, rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11 Co 229/2017 z 29. januára 2019 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 57/2020 z 18. júna 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. augusta 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

4. Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jeho procesných práv ako strany v konaní, pretože k jeho výsluchu došlo prostredníctvom dožiadaného súdu, čo považuje za nezákonné. Sťažovateľ považuje za rozporný so zákonom i postup, keď okresný súd nevyhovel jeho návrhu na odročenie pojednávania „o najmenej 90 dní“, o ktoré žiadal z dôvodu zabezpečenia „radnej prípravy na pojednávanie a to z dôvodu potreby zaťaženia svedkov a spisového materiálu, keď sa nachádza vo výkone trestu a tento proces si vyžadoval určitý čas...“. Procesné práva sťažovateľa boli podľa neho porušené i tým, že mu zo strany okresného súdu nebol prezentovaný predbežný právny názor súdu, a tiež, že v konaní nebol „prezentovaný žiadny relevantný dôkaz, od ktorého by bolo možné odvodiť dôvodnosť podanej žaloby“. Sťažovateľ argumentuje, že okresný súd nevykonal ním navrhnuté dôkazy a spochybňuje závery dokazovania.

5. „Sťažovateľ napadnutým rozhodnutiam vytýka, že sú neodôvodnené a arbitrárne a že okresný súd ústavne nesúladným výkladom zasiahol do jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v takej miere, že jemu odoprel právo na prístup k súdu a na meritórne súdne rozhodnutie. Uvedený nezákonný postup potom prevzali aj krajský ako aj Najvyšší súd SR.“

6. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 57/2020-577 zo dňa 18. 06. 2020, rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11 Co 229/2017-428 zo dňa 29. 01. 2019 ako aj rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 7 C 82/2014 zo dňa 19. 01. 2017 bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 57/2020-577 zo dňa 18. 06. 2020, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11 Co 229/2017-428 zo dňa 29. 01. 2019 ako aj rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 7 C 82/2014 zo dňa 19. 01. 2017 sa zrušujú a vec sa vracia na nové konanie a rozhodnutie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 375,24 Eur, ktorú sú povinní vyplatiť Okresný súd Dunajská Streda, Krajský súd Trnava a Najvyšší súd SR spoločne a nerozdielne na účet právneho zástupcu sťažovateľa do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje

inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C 82/2014 z 19. januára 2017 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 Co 229/2017 z 29. januára 2019

13. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

14. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza

zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

15. Ústavný súd poukazuje na to, že v prípade oboch napadnutých rozsudkov (okresného súdu i krajského súdu) mal sťažovateľ k dispozícii opravný prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje.

16. Proti rozsudku okresného súdu z 19. januára 2017 mohol podať odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie podal a rozhodol o ňom krajský súd rozsudkom sp. zn. 11 Co 229/2017 z 29. januára 2019. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

17. Proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 Co 229/2017 z 29. januára 2019 mohol podať sťažovateľ dovolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, pričom jeho prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP.

18. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 8 Cdo 57/2020 z 18. júna 2020 dovolanie odmietol ako procesne neprípustné. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu, pretože argumentácia uplatnená v ústavnej sťažnosti je totožná s argumentáciou uvedenou v dovolaní, pričom je potrebné konštatovať, že najvyšší súd sa dovolaním sťažovateľa a v ňom uvedenými dôvodmi vysporiadal (pozri bod 26 tohto uznesenia).

19. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku okresného súdu, ako i proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Cdo 57/2020 z 18. júna 2020

20. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

21. Právo na súdnu ochranu sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred súdom vrátane dovolacích konaní, v ktorých sa (popri všeobecných procesných podmienkach) uplatňujú aj ďalšie, osobitné procesné podmienky dovolacieho konania.

22. V nadväznosti na uvedené východiská ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci

dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

23. Z týchto právnych názorov ústavný súd vychádzal aj pri predbežnom prerokovaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa.

24. Ústavný súd predovšetkým poukazuje na to, že ústavná sťažnosť je vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu odôvodnená veľmi všeobecne, keď sťažovateľ namieta jeho „*neodôvodnenosť a arbitrárnosť*“.

25. Ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „*nerespektovanie*“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie ním označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Civilný sporový poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľov k súdnej ochrane v konaní o dovolaní.

26. Ústavný súd bez potreby citácie odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vzhľadom na všeobecný charakter argumentácie sťažovateľa uplatnenej v ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že najvyšší súd odmietnutie dovolania primeraným spôsobom odôvodnil, pričom tento jeho záver nemožno považovať za arbitrárny. Ústavný súd pri preskúvaní napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj

vysporiadal s jednotlivými námietkami sťažovateľa uplatnenými v dovolaní, pričom dospel k záveru, že tvrdenia sťažovateľa o existencii tzv. vady zmätočnosti sa nepreukázali, a na základe uvedeného odmietol dovolanie sťažovateľa podľa § 447 písm. c) ako neprípustné.

27. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

28. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

29. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu